

Nr 30.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bidrag till uppförande av nybyggnad för ögonkliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund; given Stockholms slott den 12 januari 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Arthur Engberg.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 januari 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet anför härefter chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Engberg:

Under punkten 86 i 1939 års åttonde huvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till Universitetssjukhus: Bidrag till uppförande av nybyggnad för ögonkliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund beräkna för budgetåret 1939/40 ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Jag tillåter mig att nu ånyo anmäla förevarande ärende.

För att undervisningen vid de medicinska fakulteterna skall kunna bedrivas på tillfredsställande sätt, måste fakulteterna hava tillgång till sjukvårdsanstalter, där det kliniska arbetet kan försiggå. Den sjukvårdsinrättning, där den kliniska undervisningen vid medicinska fakulteten i Lund äger rum, tillhör Malmöhus läns landsting. Lunds universitet har för sin

del upplåtit det område, Paradislyckan, där Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar (lasarettet i Lund) är beläget. Kungl. Maj:t medgav år 1912, att visst område finge från biskopsbostället Helgonagård nr 1 avsöndras, att av Malmöhus läns landsting innehavas under nyttjanderätt, så länge det upplåtna området användes för utvidgning av länets sjukvårdsinrättningar samt under förutsättning, bland annat, att sjukvårdsinrättningarna stode till förfogande för erforderlig klinisk undervisning.

Sedan lång tid tillbaka har staten lämnat landstinget ekonomiskt stöd för sjukvårdsinrättningarnas uppehållande. Bidrag hava av statsmedel utgått ej blott till driftkostnaderna utan även till byggnadskostnader och för anskaffning av viss apparatur. Vad byggnadskostnaderna beträffa, anvisades sålunda redan år 1854 ett bidrag av 10,000 riksdaler banko till täckande av uppkommen skuld för nybyggnader. Ett anslag av högst 256,000 kronor beviljades vidare av 1901 års riksdag för bestridande av kostnaderna för vissa nybyggnads- och ändringsarbeten, att användas i den mån motsvarande belopp av ett utav landstinget beviljat anslag toges i anspråk för ändamålet i fråga.

Därefter hava vid upprepade tillfällen anslag av riksdagen lämnats till bestridande av *hälften* av de för vissa byggnadsföretag beräknade kostnaderna. Av 1914 års riksdag beviljades sålunda 812,000 kronor till uppförandet av en obstetrisk-gynekologisk klinik, en medicinsk klinik samt en ångcentral m. m., av 1916 års riksdag 296,000 kronor till en byggnad, innehållande polikliniklokaler, röntgenavdelning m. m., av 1925 års riksdag 142,930 kronor till påbyggnad av pediatrika kliniken, av 1927 års riksdag i runt tal 1,476,400 kronor till uppförande av en ortopedisk klinik och en öronklinik, köksbyggnad m. m. samt av 1931 och 1933 års riksdagar sammanlagt i runt tal 42,600 kronor för ett filmarkiv m. m.

I proposition nr 98/1937 förelades riksdagen förslag angående ändrade grunder för statsbidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund. Detta förslag, som i huvudsak vann riksdagens bifall (skrivelse nr 399), avsåg allenast reglering av grunderna för bidrag till driftkostnader. I fråga om statsbidrag till byggnader intog jag enligt nämnda proposition den ståndpunkten, att staten icke borde på förhand binda sig för en viss andel i ifrågakommande anläggningskostnader utan prövning i detta avseende ske från fall till fall. Jag tillfogade emellertid, att enligt min mening den under senare tid tillämpade fördelningsgrunden, enligt vilken staten och landstinget normalt burit hälften vardera av kostnaderna, förefölle mig skälig.

Den till prövning nu föreliggande frågan avser uppförandet av en nybyggnad för ögonkliniken vid Lunds lasarett. Kliniken är inrymd i en av landstinget år 1882 uppförd byggnad, vilken emellertid från början icke avsetts för undervisningsändamål.

I skrivelse den 31 augusti 1932 angav *statens organisationsnämnd* — i

anslutning till nämnden givet uppdrag att upprätta en plan för statens byggnadsverksamhet under den närmast kommande tioårsperioden — de byggnadsföretag, för vilkas utförande eller påbörjande medel enligt nämndens mening borde upptagas redan å riksstaten för budgetåret 1933/34. Då lokalförhållandena vid ögonkliniken i Lund visat sig vara otillfredsställande i åtskilliga avseenden, förordade organisationsnämnden, att ett belopp av 100,000 kronor skulle äskas av riksdagen för klinikens utvidgning. Det av organisationsnämnden avsedda om- och tillbyggnadsförslaget innefattade dels ändrings- och reparationsarbeten inom klinikens nuvarande byggnad, dels ock uppförande av en tillbyggnad till densamma. Organisationsnämndens förslag baserade sig på ett byggnadsprojekt, som utformats av en av Malmöhus läns landsting för ändamålet tillsatt kommitté. I sitt sedermera avgivna betänkande av den 25 oktober 1932 med plan för statens byggnadsverksamhet under närmast kommande tioårsperiod anförde nämnden bland annat, att ögonklinikens lokaler vore mycket trånga, delvis också mörka och i hygieniskt avseende otillfredsställande. Vissa delar av kliniken, exempelvis operationssalen, gjorde intryck av provisorium. En förbättring av lokalerna syntes nämnden nödvändig.

Under remissbehandlingen av organisationsnämndens skrivelse av den 31 augusti 1932 upplystes, att förslaget om klinikens om- och tillbyggnad ytterligare bearbetats och utvidgats efter det att nämnden tagit del av det samma, varefter förslaget inlämnats till landstinget. Landstingets förvaltningsutskott förordade ytterligare utredning. Medicinska fakulteten vid Lunds universitet framhöll, att det av organisationsnämnden beräknade anslagsbeloppet allenast skulle förslå för en första och fristående etapp av arbetet, nämligen för tillbyggnaden, medan för modernisering av ögonkliniken i övrigt ytterligare medel bleve erforderliga. Byggnadsstyrelsen beräknade för sin del de sammanlagda kostnaderna för om- och tillbyggnad av kliniken till 354,600 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t härefter anbefallt byggnadsstyrelsen att verkställa förnyad utredning i ärendet och i samband därmed upptaga förhandlingar med Malmöhus läns förvaltningsutskott rörande den ifrågasatta om- och tillbyggnaden av ögonkliniken, anmälde byggnadsstyrelsen i skrivelse den 5 juli 1933, att, när landstinget av olika anledningar icke ansett sig kunna taga slutlig ställning till förevarande byggnadsfråga, förutsättningar fortfarande saknades för verkställande av ytterligare utredning i ärendet.

I skrivelse den 26 februari 1938 har *Malmöhus läns landstings förvaltningsutskott* anmält, att landstinget år 1937 som bidrag till täckande av kostnaderna för uppförande av nybyggnad för ögonkliniken vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund beviljat ett anslag av 364,000 kronor, att utgå under förutsättning att lika stort belopp anvisades av statsmedel för samma ändamål. Förvaltningsutskottet har erinrat, att detta beslut

föregåtts av omfattande utredningar, avseende såväl ombyggnad av den nuvarande byggnaden för ögonkliniken som en nybyggnad för densamma. Utredningarna hade utvisat behovet av att en nybyggnad komme till stånd för ögonkliniken, vars nuvarande lokaler vid sådant förhållande skulle övertagas av lasarettets venerologiska avdelning.

Vid ärendets behandling förelåg ett uttalande av överläkaren vid ögonkliniken, *professorn Sven Larsson*, vilken anförde bland annat följande:

Ögonkliniken hade sedan mycket lång tid ansetts bristfällig. Krav på dess ombyggnad hade framställts upprepade gånger sedan år 1927. Den föregående överläkaren, *professorn Ask*, hade också år 1928 framhållit svårigheten för överläkaren att bära ansvaret för sjukvården med de redan då omoderna lokalerna och ytterst bristfälliga hygieniska anordningarna. I en skrivelse år 1932 från direktionen för lasarettet till Malmöhus läns landsting hade påtalats ögonklinikens ytterst otidsenliga och sjukhushygieniskt otillfredsställande skick och anslag begärts för om- och tillbyggnad. Landstinget hade emellertid beslutit, att frågan skulle uppskjutas.

Inte ingenting hade sedan åtgjorts för klinikens förbättrande. Förfallet hade fortskridit och kliniken torde för närvarande utan tvivel vara landets sämst utrustade vårdavdelning för ögonsjuka. Överhuvudtaget torde i vårt land icke kunna uppvisas en sjukavdelning, som vore sämre rustad för kirurgisk verksamhet än ögonkliniken vid lasarettet i Lund.

Bland de allra mest framträdande bristerna nämndes följande.

Rummen vore till stor del norrum med mycket dåligt ljus och för små i förhållande till beläggningen (luftkuben per säng hade uträknats till 17 kubikmeter, under det att vid militärsjukhusen fordrades 25 kubikmeter per säng). Inga tvättrum finnes för patienterna, inga tvättställ på toalettterna. Ej heller för personalen finnes tvättställ på sjukavdelningarna. Inga innanfönster finnes. Vintertid kunde de sängar, som vore närmast fönstren, ej beläggas på grund av det starka draget. Rörledningarna vore otäta, och fuktfläckar uppträdde här och var på väggarna. Ställvis vore golvunderlagen uppruttna.

Operationsavdelningen utgjordes av ett enda rum, utan steriliseringsrum, utan förbandsrum och utan väntrum för patienter, som skulle opereras. Ytinnehållet för operationsavdelningen vore 27 kvadratmeter. Som jämförelse kunde anföras, att för det projekterade Södersjukhuset i Stockholm, som skulle rymma endast $\frac{1}{3}$ av antalet patienter vid Lundakliniken, beräknats en operationsavdelning om cirka 80 kvadratmeter. Det nybyggda Karolinska sjukhuset i Stockholm, som skulle rymma $\frac{1}{3}$ flera patienter än Lundakliniken, upptog en operationsavdelning om cirka 230 kvadratmeter.

Undersökningsrummen vore otillräckliga och för trånga. Poliklinikens och den slutna sjukvårdens patienter måste undersökas i samma rum, vilket innebure risk för smitta av de inläggande.

Källarrummen, som nu delvis måste användas till isoleringsrum, vore belägna under markytan. De vore fuktiga och illa belysta.

Inga laboratorier finnes inredda.

Personalrummen, som delvis vore belägna på vinden, vore ytterst ohygieniska och sköljrummen vore otidsenliga och osnygga; de måste delvis användas även till förbandsrum.

Hela sjukavdelningens aspekt med dess förfall och dåliga hygien vore

sådan, att den vare sig hos patienter eller personal inbjöde till upprätt-hållandet av snygghet och god hygienisk ordning. Det erbjöde därför för personalen särskilt stora svårigheter och mycken möda att söka tillfreds-ställa hygienens mest rimliga krav.

I all synnerhet bleve dessa bristfälliga hygieniska förhållanden kännbara på en sjukhusavdelning, där ögonsjuka skulle vårdas. Klientelet utgjordes nämligen till en ej ringa del av barn och åldringar, vilka vore särskilt mot-tagliga för infektion. Vidare vistades ögonavdelningars patienter till största delen uppe och komme därför lättare i kontakt med varandra än vad fal-let vore vid de flesta andra vårdavdelningar. Endast goda hygieniska för-hållanden, goda isoleringsmöjligheter och ett litet antal patienter i varje rum kunde förebygga ett onödigt stort insjuknande i tillfälligt uppträdande infektionssjukdomar.

Det hade också visat sig, att ett påfallande stort antal patienter vid ögon-kliniken i Lund insjuknat i förkylningssjukdomar och infektioner. Sålunda hade under tiden januari—maj 1937 var sjätte patient insjuknat i en infek-tionssjukdom utan samband med den ögonåkomma, för vilken patienten intagits å ögonkliniken.

En mindre renovering av ögonkliniken kunde icke bliva tillfyllest. Endast en mycket ringa del av olägenheterna kunde därigenom avhjälpas.

En något mera genomgripande renovering med delvis ombyggnad torde knappast heller vara tillräddig, då frågan om hela lasarettets framtida för-läggning till norra sjukhusområdet vore aktuell.

Av samma anledning vore en fullständig ombyggnad av den gamla kli-niken mindre lycklig. Ej heller kunde en dylik ombyggnad på ett i alla avseenden fullt tillfredsställande sätt fylla de krav, som ställdes på en modern ögonklinik och undervisningsanstalt i oftalmiatrik. I varje fall kunde den icke i alla avseenden bliva jämförlig med ett nybyggnadsförslag. Renoveringsförslagen kunde nämligen endast i viss mån förbättra de hygieniska förhållandena. Ögonavdelningens behov som undervisningskli-nik bleve därigenom ej på minsta vis tillgodosedda.

Förvaltningsutskottet har i förutnämnda skrivelse — med överlämnande av ritningar, program och kostnadsberäkningar — hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för nybyggnad för ögonkliniken bevilja ett anslag av 364,000 kronor. Av handlingarna framgår, att byggnaden enligt landstingets beslut skall uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med nämnda ritningar och program.

Byggnadsstyrelsen har i yttrande den 4 oktober 1938 anfört, att styrelsen haft en del avsevärda erinringar att ur planteknisk synpunkt framställa beträffande det föreliggande förslaget och därför låtit vederbörande verk-ställa en omarbetning av detsamma. Mot det omarbetade förslaget, fram-ställt å sju den 28 september 1938 dagtecknade ritningar, hade styrelsen i huvudsak icke något att erinra. Genomförandet av det omarbetade för-slaget syntes draga samma kostnad, 728,000 kronor, som den tidigare ifrågasatta byggnaden. Byggnadens förläggning syntes byggnadsstyrelsen med hänsyn till den tidigare upprättade generalplanen för lasarettets ut-byggnad vara lämplig.

Av handlingarna i ärendet framgår, att den av landstinget för ändamålet tillsatta utredningskommittén godkänt de nya ritningarna.

Kostnaderna för nybyggnaden, avsedd att inrymma omkring 40 vårdplatser, ställa sig på följande sätt:

Byggnadskostnad, inklusive målning	kronor	435,000
Värme-, ventilations- och sanitärteknisk installation	»	160,465
Elektrisk installation	»	100,238
Lednings- och förbindelsekulvert	»	10,000
Planering	»	3,297
Arkitektarvode	»	19,000
		Summa kronor 728,000.

Byggnaden är avsedd att förläggas omedelbart öster om den ortopediska avdelningen och uppföras i, förutom källarvåning, tre våningar.

I *källarvåningen* skola förläggas intagningsbad, förråd för patienternas kläder, centralförråd, fotolaboratorium, djurlaboratorium samt diverse förrådsrum m. m.

Bottenvåningen skall i sin västra del inrymma poliklinisk avdelning med vänthall, undersökningsrum och polikliniskt operationsrum jämte tillhörande biutrymmen, förlagda å båda sidor om de centralt belägna mörkrummen. I anslutning till vänthallen skall en trappa leda till källarvåningens intagningsbad, vilket skall hava förbindelse med den i byggnadens mitt belägna huvudtrappan och entrén till sjukhusets samtliga våningar med undantag av den polikliniska avdelningen, vilken skall utrustas med en särskild ingång. I bottenvåningen förlägges kapprum för studerande och patienter till professorns mottagning, väntplats för kliniska patienter, rum för den kliniska undersökningen och för en underläkare, professorns mottagnings- och arbetsrum, föreläsningssal, bibliotek och laboratorier.

Våningen 1 trappa upp skall innehålla rum för 23 patienter, varav fem å enskild avdelning, ett isoleringsrum, ett dagrum, jourrum för läkare och sköterskor samt serverings-, vakt- och sköljrum, toaletter, bad- och förrådsrum.

I *våningen 2 trappor upp* förläggas rum för 21 patienter, ett isoleringsrum, ett dagrum samt serverings-, vakt- och sköljrum, toaletter, bad- och förrådsrum ävensom en operationsavdelning, omfattande en större och en mindre operationssal med steriliseringsrum m. fl. utrymmen.

Medicinalstyrelsen har i utlåtande den 5 december 1938 förklarat sig icke hava något att erinra mot det nu föreliggande, omarbetade förslaget.

Medicinska fakulteten och *större akademiska konsistoriet vid universitetet i Lund* samt *kanslern för rikets universitet* hava i yttranden respektive den 15 december, den 15 december och den 29 december 1938 tillstyrkt det föreliggande byggnadsförslaget. Fakulteten har vitsordat det ytterst trängande behovet av en ny ögonklinik, detta ur såväl sjukvårdens som forskningens och undervisningens synpunkt.

I en till ecklesiastikdepartementet ingiven promemoria har professorn Sven Larsson särskilt framhållit ögonklinikens brister som undervisningsanstalt och som vetenskaplig institution.

Ingen föreläsningssal finnes. Den teoretiska undervisningen skedde i ett behandlingsrum, vilket självfallet innebure stora olägenheter. Rummets storlek vore otillräcklig (5.40 × 5.50 meter).

Då den praktiska undervisningen som sig borde till huvudsaklig del vore förlagd till polikliniken och denna redan för det löpande sjukvårdsarbetet hade alldeles otillräckliga lokaler, insåges lätt de stora svårigheterna att här bedriva en effektiv undervisning. Endast halva antalet studenter kunde på en gång få deltaga i arbetet vid polikliniken, ehuru patientmaterialet vore tillräckligt för att låta hela antalet studenter (= 15) dagligen få draga nytta av detsamma. Icke ens med den nuvarande ordningen, då skiftesvis varannan dag halva antalet studenter deltog i poliklinikarbetet, vore det möjligt att få tillräckligt med undersökningsplatser. Det vore uppenbart, att undervisningen härav bleve i hög grad lidande. En väsentlig utökning av polikliniken vore därför ett trängande önskemål.

Redan tidigare hade framhållits ögonklinikens bristfälliga hygieniska anordningar. Det vore självfallet föga lyckligt att låta studenterna få en så felaktig uppfattning om en sjukvårdsavdelnings hygieniska krav. Denna borde i sin egenskap av undervisningsklinik vara förebildlig även i hygieniskt hänseende.

Professorn i ämnet vore inhyt i ett f. d. laboratorium. Något undersökningsrum finnes icke till hans disposition, varför han icke kunde förlägga sin läkarverksamhet till ögonklinikens lokaler. Detta vore ju önskvärt, då professorn härigenom bleve mera tillgänglig för studenter och läkare, som här skulle få sin utbildning.

Det vetenskapliga arbetet vore till ytterlighet försvårat, då inga laboratorier finnes.

Ögonklinikens storlek: Den nuvarande ögonkliniken innehölle 60 vårdplatser. Den planerade nya ögonkliniken vore beräknad för 39 allmänna platser och fem enskilda. Den betydande nedskärningen motiverades av att kringliggande län och sjukvårdsområden inrättat eller komme att inrätta egna ögonsjukvårdsavdelningar. Malmöhus län, exklusive Malmö stad och Hälsingborg, samt Kronobergs län omfattade omkring 463,000 invånare, vilka komme att utgöra befolkningsunderlaget för ögonkliniken i Lund. Enligt tidigare utredningar behövdes åtta vårdplatser på 100,000 personer. Sannolikt vore dock behovet något större. Ögonkliniken i Lund borde enligt denna beräkning omfatta minst 37 vårdplatser. Erfarenheten hade lärt, att universitetsklinikerna med sina stora tekniska resurser och sitt ansende besöktes av ett icke ringa antal patienter från andra län. Vid den planerade ögonkliniken i Lund stode högst sju vårdplatser till förfogande för patienter från andra håll än det beräknade sjukvårdsområdet, en i jämförelse med andra universitetskliniker påfallande låg siffra.

För undervisning av studenter och icke minst för utbildningen av ögonläkare vore självfallet patientmaterialets tillräckliga storlek av största vikt. Den nu planerade ögonkliniken syntes på ett mycket lyckligt sätt tillfredsställa både de krav, som vore beroende på befolkningsunderlagets storlek, och de krav, undervisning och utbildning uppställde.

Möblering och vetenskaplig utrustning komme givetvis att delvis behöva nyanskaffas. I den mån undervisningen därav vore i behov, komme medel därtill att begäras av staten.

Föreläsningssalens inredning och utrustning med undervisningsmaterial (skioptikon och dylikt) samt laboratoriernas utrustning komme därvid i fråga.

Övrig utrustning för poliklinik och klinik fölle, vad instrumentell utrustning och möblering beträffade, utom ramen för undervisningen. Att därtill begära statsmedel syntes därför icke böra ifrågakomma.

I detta sammanhang bör erinras, att statens sjukvårdskommitté i dess den 17 maj 1934 avlämnade betänkande angående den slutna kroppssjukvården i riket jämte vissa därmed sammanhängande spörsmål framlade förslag till plan för ögonsjukvårdens ordnande i riket. Kommittén tänkte sig, att samarbete skulle beträffande ögonkliniken i Lund äga rum med Kristianstads och Kronobergs samt eventuellt Hallands läns landsting. Kommittén räknade med ett vårdplatsbehov, motsvarande en vårdplats per 13,000 invånare. Kommittén erinrade, att förslag framställt om inrättande av en ögonavdelning vid lasarettet i Hälsingborg samt anförde, att detta spörsmål dock icke borde få förhindra eller fördröja lösandet av Lundaklinikens byggnadsfråga. Uppenbarligen borde dock, yttrade kommittén, en reduktion av Lundaklinikens platsantal tagas under övervägande, därest en ögonavdelning i Hälsingborg ansåges böra komma till stånd under den närmaste framtiden. Kommittén hade icke ansett sig böra förorda statsbidrag till ögonsjukvårdens utbyggande. Då emellertid frågan om nya lokaler för ögonkliniken i Lund i hög grad måste anses vara en undervisningsfråga och staten tidigare plägat bidra till byggnadskostnadernas täckande, torde även med ett godtagande av kommitténs ståndpunkt rörande frågan, huruvida staten borde medverka till ögonsjukvårdens utbyggande, hinder icke föreligga för att låta jämväl nu ifrågasatta sjukhusbyggnad komma i åtnjutande av statsbidrag.

Omnämnas må, att enligt av kommittén anförd statistik vid ögonkliniken i Lund år 1929 intogos 840 patienter, varav 381 hade sin hemort i Malmöhus län (utom Malmö stad). Av de återstående patienterna härstammade 3 från Malmö stad, 117 från Kronobergs län, 133 från Kristianstads län, 80 från Blekinge län och 126 från andra län.

Det av sjukvårdskommittén berörda förslaget om inrättandet av en ögonavdelning vid lasarettet i Hälsingborg har enligt lämnad uppgift hittills icke blivit realiserat.

Sedan sjukvårdskommittén avgivit nämnda betänkande, enades enligt den nu föreliggande utredningen förvaltningsutskotten vid Malmöhus, Kristianstads och Kronobergs läns landsting om ett förslag till avtal rörande samorganisation för ögonkliniken vid Lunds lasarett. År 1935 biföllo Malmöhus och Kronobergs läns landsting förslaget, varemot Kristianstads läns landsting beslöt att icke biträda detsamma.

Departementschefen.

De mycket otillfredsställande lokalförhållandena vid Lunda-lasarettets ögonklinik påkalla en snar lösning av lokalfrågan. Alltsedan ögonklinikens tillkomst år 1882 har den byggnad, vari kliniken är inrymd, icke undergått

några väsentligare moderniseringar. Byggnaden var icke heller ursprungligen avsedd för undervisningsändamål och är därför även i detta avseende behäftad med iögonenfallande brister. Jag har närmare tagit del av förhållandena på ort och ställe och har därvid vunnit visshet om att kliniken, vad lokalerna beträffar, befinner sig i ett bekymmersamt läge. Såväl i hygieniskt hänseende som ur läkarutbildningens synpunkt uppfylla de nuvarande lokalerna icke de krav, som måste ställas på ett sjukhus av detta slag.

Såsom målsman för den medicinska undervisningen har staten ett starkt intresse av att institutionen är tjänlig för undervisningsändamål. Bristerna i den nuvarande byggnaden äro icke minst ur denna synpunkt av den art, att en tillfredsställande lösning av lokalfrågan erhålles endast genom en nybyggnad för kliniken. Nybyggnaden har beräknats inrymma 44 vårdplatser mot nu 60. Ett mindre antal vårdplatser än det föreslagna synes icke vara att förorda ur undervisningssynpunkt. Emot det av de hörda myndigheterna tillstyrkta nybyggnadsförslaget har jag icke funnit anledning till erinran, ej heller emot de uppgjorda kostnadsberäkningarna, vilka sluta på ett belopp av 728,000 kronor. Anmärkas må, att förevarande byggnadsföretag, enligt vad under hand inhämtats, icke påverkar det förslag, som kommer att framläggas av de av mig jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade sakkunniga för fortsatt utredning angående universitetets i Lund behov av tomtmark och därmed sammanhängande frågor.

I likhet med vad som tidigare skett beträffande andra byggnadsföretag vid Lunds lasarett torde staten böra deltaga i kostnaderna för ifrågavarande byggnad. Att staten härvid bidrager med hälften av de beräknade byggnadskostnaderna, alltså med 364,000 kronor, förefaller skäligt med hänsyn till arten av det med byggnadsföretaget förknippade statsintresset och överensstämmer jämväl med de principer för kostnadsfördelningen, som under närmare fyrtio år tillämpats. För nästa budgetår torde det dock vara tillfyllest, om ett belopp av 200,000 kronor ställes till landstingets förfogande såsom bidrag till byggnadsföretagets igångsättande. Med beviljande av anslag till återstående byggnadskostnader bör anstå till budgetåret 1940/41.

Enligt vad av det föregående framgår, kunna i samband med de nya lokalernas ianspråktagande önskemål komma att framställas angående statsbidrag till viss för undervisningen erforderlig utrustning. Då emellertid, enligt vad under hand upplysts, den nuvarande utrustningen är i stort sett tillfredsställande och endast behöver i vissa hänseenden kompletteras, synes det vara att förvänta, att eventuella anslagskrav för ifrågavarande ändamål komma att stanna vid förhållandevis blygsamma belopp.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Universitetssjukhus: Bidrag till uppförande av nybyggnad för ögonkliniken vid Malmöhus läns sjukvårds-*

Kungl. Maj:ts proposition Nr 30.

inrättningar i Lund, i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet företedda, den 28 september 1938 dagtecknade ritningar, för budgetåret 1939/40 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 200,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Lennart Häggqvist.
